

Spis treści

Od Wydawcy	7
------------------	---

Ignacy Jan Paderewski	9
-----------------------------	---

Dokumenty	49
-----------------	----

1. 8 kwiecień 1893, Nowy Jork
Pierwsze polityczne wystąpienie I.J. Paderewskiego
na obiedzie wydanym na jego cześć przez Lotus Club,
o amerykańskiej wolności, polskim wychodźstwie, losach
obu narodów i nadziei ożywiającej Polaków 51
2. 9 maj 1894, Paryż
Pismo I.J. Paderewskiego do Warszawskiego
Towarzystwa Muzycznego 52
3. 1 luty 1900, Chicago
Wypowiedź I.J. Paderewskiego o Burach i Anglii
oraz o Polsce 53
4. Listopad-grudzień 1905, Riond Bosson, Morges
List I.J. Paderewskiego do S.J. Wittego w sprawie
sytuacji politycznej i represji władz rosyjskich
w Królestwie Polskim 54
5. 15 lipiec 1910, Kraków
Przemówienie I.J. Paderewskiego wygłoszone na
uroczystości odsłonięcia pomnika Grunwaldzkiego 58
6. Październik 1910, Riond Bosson, Morges
List I.J. Paderewskiego do nie ustalonej osoby w sprawie
subwencji dla jednego z dzienników paryskich,
który wyraził gotowość obrony sprawy polskiej 60
7. 8 październik 1910, Kruszyna
List S. Lubomirskiego do I.J. Paderewskiego o zgodzie
na wypłacenie rocznej składki 5000 franków na
subwencję dla jednego z dzienników paryskich 62

8. 23 październik 1910, Lwów Przemówienie I.J. Paderewskiego w Teatrze Skarbowski na obchodzie stulecia urodzin Fryderyka Chopina	63
9. 30 listopad 1910, Riond Bosson, Morges List I.J. Paderewskiego do nie ustalonej osoby z krytyką postawy adresata, który odmówił złożenia ofiary na subwencję dla jednego z dzienników paryskich	71
10. Listopad-grudzień 1910, Riond Bosson, Morges List I.J. Paderewskiego do R. Dmowskiego w sprawie subwencji dla jednego z dzienników paryskich	73
11. 15 grudzień 1914, Vevey List E. Piltza do I.J. Paderewskiego w sprawie polskiej akcji dyplomatycznej w Paryżu i utworzenia przez rząd rosyjski mieszanej komisji dla opracowania projektu autonomii Królestwa Polskiego	75
12. Grudzień 1914, Vevey Memoriał o polityce władz rosyjskich w Królestwie i w okupowanej Galicji Wschodniej, o konieczności zmiany tej polityki i nominacji W. Wielkopolskiego na sekretarza, a J. Szebeka na podsekretarza stanu dla spraw Królestwa	80
13. 2 marzec 1915, Paryż List I.J. Paderewskiego do E. de Rothschilda z zaproszeniem do udziału w Komitecie Generalnym Pomocy Ofiarom Wojny w Polsce	84
14. 22 maj 1915, Nowy Jork Odezwa I.J. Paderewskiego do Polaków w Ameryce z prośbą o pomoc dla ludności polskiej w kraju	87
15. 30 maj 1915, Chicago Przemówienie I.J. Paderewskiego na wiecu Polaków zebranych pod pomnikiem T. Kościuszki z apelem o Dzień Pracy dla Polski	89
16. 1 październik 1915, Schenectady Przemówienie I.J. Paderewskiego na Sejmie Związku Narodowego w Ameryce	93

17. Styczeń-luty 1916, Chicago List I.J. Paderewskiego do A. Brianda w sprawie poparcia przez rząd francuski starań Polonii amerykańskiej o zgodę na pomoc dla ludności w Polsce	96
18. 5 Luty 1916, Chicago Przemówienie I.J. Paderewskiego do Amerykanów, wygłoszone w sali Auditorium w Chicago na koncercie poświęconym pomocy Polsce	98
19. 16 maj 1916, Waszyngton List C. Spring-Rice'a do I.J. Paderewskiego z podziękowaniem za przekazanie mu informacji w sprawie pomocy dla ludności w Polsce	103
20. Po 5 listopada 1916, Chicago Protest Polskiego Centralnego Komitetu Ratunkowego, potępiający Akt 5 listopada	104
21. 23 listopad 1916 Chicago Przemówienie I.J. Paderewskiego na wieczornicy żałobnej ku czci H. Sienkiewicza	106
22. 29-30 listopad 1916, Londyn Telegram H.H. Asquitha do I.J. Paderewskiego o stosunku rządu brytyjskiego do Aktu 5 listopada	108
23. 2 grudzień 1916, Rzym Telegram P. Boselli do I.J. Paderewskiego o stosunku rządu włoskiego do sprawy autonomii Polski	109
24. 18 grudzień 1916, Paryż Telegram A. Brianda do I.J. Paderewskiego w sprawie stosunku Francji do Aktu 5 listopada 1916	110
25. 11 styczeń 1917, Nowy Jork Memoriał I.J. Paderewskiego dla W. Wilsona o Polsce i konieczności odbudowy jej niepodległości	111
26. 11 styczeń 1917, Waszyngton Memoriał I.J. Paderewskiego dla W. Wilsona o konieczności przyznania przyszłej Polsce Prus Wschodnich i Gdańska	122

27. 23 styczeń 1917, Chicago Telegram J.F. Smulskiego do I.J. Paderewskiego z uznaniem za wkład w wydanie oświadczenia W. Wilsona w sprawie Polski	127
28. Po 29 marca 1917, Nowy Jork Oświadczenie I.J. Paderewskiego na temat programu ogłoszonego przez rosyjski Rząd Tymczasowy	128
29. 29 marzec 1917, Nowy Jork Telegram I.J. Paderewskiego do G.J. Lwowa o stosunku Polonii amerykańskiej do deklaracji rosyjskiego Rządu Tymczasowego w sprawie polskiej	129
30. 4 kwiecień 1917, Pittsburg Przemówienie I.J. Paderewskiego na Sejmie Związku Sokolstwa Polskiego w Ameryce w sprawie udziału zbrojnego Polonii amerykańskiej w wojnie przeciwko państwom centralnym	130
31. 30 kwiecień 1917, Chicago Telegram organizacji polskich w Stanach Zjednoczonych do G.J. Lwowa o ich stosunku do deklaracji Rządu Tymczasowego w sprawie polskiej	135
32. Kwiecień-grudzień 1917 Ignacy Paderewski: <i>Hej, Orle Białe...</i> Hymn bojowy Armii Polskiej	136
33. Maj 1917, Nowy Jork Memoriał I.J. Paderewskiego do władz amerykańskich o konieczności utworzenia Armii Polskiej walczącej po stronie aliantów	137
34. 7 czerwiec 1917, Magnolia List E.M. House'a do I.J. Paderewskiego z prośbą o odesłanie mapy etnograficznej ziem polskich	140
35. 7 lipiec 1917, Piotrogród Pismo Komitetu Narodowego w Piotrogradzie do I.J. Paderewskiego o przygotowywanym zjeździe polskim w Moskwie i aktualnym stanie sprawy polskiej w Rosji z prośbą o pomoc finansową	141

36. 28 lipiec 1917, Paso Robles Telegram I.J. Paderewskiego do T.H. Helińskiego w sprawie Armii Polskiej w Rosji i przysłania do Stanów Zjednoczonych 500 oficerów polskich z armii rosyjskiej	143
37. 22 sierpień 1917, Paryż Telegram R. Dmowskiego i M. Zamoyskiego do I.J. Paderewskiego o utworzeniu i zadaniach Komitetu Narodowego Polskiego	144
38. Po 24 sierpnia 1917, Paso Robles Telegram I.J. Paderewskiego do R. Dmowskiego i M. Zamoyskiego z oceną powstania Komitetu Narodowego Polskiego	145
39. 23 sierpień 1917, Paryż List R. Dmowskiego do I.J. Paderewskiego o zadaniach Komitetu Narodowego, z prośbą o poparcie i udział w jego pracach	147
40. 4 wrzesień 1917, Chicago Telegram I.J. Paderewskiego do Komitetu Narodowego Polskiego o stosunku aliantów do utworzenia Armii Polskiej we Francji i o propozycji powołania Narodowej Komisji Nadzwyczajnej	151
41. 5 wrzesień 1917, Paso Robles Telegram I.J. Paderewskiego do J. Horodyskiego w sprawie składu Komitetu Narodowego Polskiego i objęcia stanowiska prezesa przez R. Dmowskiego	153
42. 5 wrzesień 1917, Paso Robles Telegram I.J. Paderewskiego do E. Piltza w sprawie składu Komitetu Narodowego Polskiego i jego stanowiska wobec innych organizacji Polskich	154
43. 12 wrzesień 1917, Paso Robles Telegram I.J. Paderewskiego do J.F. Smulskiego o stosunku władz francuskich i amerykańskich do projektów organizacji Armii Polskiej	155

44. Po 20 września 1917, Waszyngton
Pismo I.J. Paderewskiego do W. Wilsona w sprawie
uznania Komitetu Narodowego Polskiego przez Stany
Zjednoczone i ich zgody na
formowanie Armii Polskiej 156
45. 9 październik 1917, Londyn
Telegram R. Dmowskiego do I.J. Paderewskiego
o stosunku Ententy do Komitetu Narodowego
Polskiego i Armii Polskiej 159
46. Przed 10 października 1917, Chicago
Odezwa Wydziału Narodowego Polskiego Centralnego
Komitetu Ratunkowego do wychodźstwa w Ameryce
o wstępowaniu do szeregów Armii Polskiej 160
47. Po 10 października 1917, Schenectady
Przemówienie I.J. Paderewskiego na XXXV Sejmie
Zjednoczenia Polskiego Rzymsko-Katolickiego
z apelem o opodatkowanie się na cele pracy
niepodległościowej 162
48. 17 październik 1917, Chicago
List I.J. Paderewskiego do J. Jusseranda w sprawie
Armii Polskiej i akcji rekrutacyjnej 166
49. Październik 1917
Telegram I.J. Paderewskiego do T. Starzyńskiego
z sugestią rozpoczęcia rekrutacji do Armii Polskiej 169
50. Listopad 1917, Nowy Jork
Telegram I.J. Paderewskiego do R. Dmowskiego
o rozszerzenie składu Komitetu Narodowego
Polskiego 170
51. 21 listopad 1917, Niagara on the Lake, Kanada
Przemówienie I.J. Paderewskiego na uroczystości
wręczenia sztandaru Trzeciemu Batalionowi w obozie
ochotników polskich w Niagara on the Lake 171
52. 1 grudzień 1917, Waszyngton
Pismo R. Lansinga do I.J. Paderewskiego o uzaniu
Komitetu Narodowego Polskiego przez rząd
Stanów Zjednoczonych 172

53. Po 6 grudnia 1917, Nowy Jork
Telegram I.J. Paderewskiego do R. Dmowskiego w sprawie
wysłania 500 oficerów polskich z Rosji do Stanów
Zjednoczonych i dokooptowania przedstawicieli
lewicy do Komitetu Narodowego Polskiego 173
54. Po 6 grudnia 1917, Waszyngton
Telegram I.J. Paderewskiego do R. Dmowskiego
w sprawie uznania Komitetu Narodowego Polskiego
i polskiego agenta konsularnego przez rząd Stanów
Zjednoczonych oraz o przydzieleniu obozu w Niagara
on the Lake dla powstającej Armii Polskiej 174
55. 18 grudzień 1917, Waszyngton
Pismo I.J. Paderewskiego do R. Lansinga
z podziękowaniem za uznanie Komitetu Narodowego
Polskiego jako oficjalnej polskiej organizacji 176
56. 18 grudzień 1917, Waszyngton
Pismo I.J. Paderewskiego do R. Lansinga w sprawie
utworzenia biura konsularnego Komitetu Narodowego
Polskiego w Nowym Jorku 177
57. 19 grudzień 1917, Waszyngton
Pismo N.D. Bakera do I.J. Paderewskiego w sprawie
utworzenia polskiego biura konsularnego 178
58. 20 grudzień 1917, Waszyngton
Pismo R. Lansinga do I.J. Paderewskiego o zgodzie
Stanów Zjednoczonych na utworzenie polskiego
biura konsularnego 179
59. 30 grudzień 1917, Waszyngton
List I.J. Paderewskiego do E.M. House'a
o skutkach deklaracji Ententy w sprawie
Polski i Armii Polskiej 180
60. Luty 1918, Nowy Jork
Apel Heleny Paderewskiej, prezeski Polskiego Białego
Krzyża w Ameryce do Polonii amerykańskiej w sprawie
opieki nad żołnierzami Armii Polskiej we Francji 184

61. 22 marzec 1918, Nowy Jork
Przemówienie I.J. Paderewskiego, delegata Komitetu
Narodowego Polskiego, na ratuszu Nowego Jorku
z okazji przyjęcia wojskowej misji Armii Polskiej
we Francji 185
62. 26 sierpień 1918, Detroit
Fragment przemówienia powitalnego I.J. Paderewskiego,
delegata Komitetu Narodowego Polskiego na Stany
Zjednoczone, na Sejmie Wychodźstwa w Detroit 186
63. 5 listopad 1918, Paso Robles, Kalifornia
Telegram I.J. Paderewskiego do gen. Józefa Hallera,
Naczelnego Wodza Wojsk Polskich 189
64. 6 kwiecień 1919, Paryż
Wywiad premiera I.J. Paderewskiego dla agencji
Havasa w sprawie Gdańska 190
65. 26 kwiecień 1919, Paryż
List Woodrowa Wilsona, prezydenta Stanów
Zjednoczonych Ameryki do I.J. Paderewskiego,
napisany w trakcie konferencji pokojowej 191
66. 30 maj 1919, Paryż
Wywiad premiera I.J. Paderewskiego dla dziennika
paryskiego *Le Matin* w sprawie wschodnich granic
Polski 192
67. 16 czerwiec 1919, Paryż
Telegram I.J. Paderewskiego do W. Skarżyńskiego
o niekorzystnych postanowieniach w sprawie polskiej
na konferencji pokojowej 193
68. 4 lipiec 1919, Paryż
Odezwa I.J. Paderewskiego, premiera rządu RP
do Polonii amerykańskiej z okazji święta
państwowego Stanów Zjednoczonych 195
69. 30 lipiec 1919, Warszawa
Przemówienie premiera i ministra spraw zagranicznych
I.J. Paderewskiego w Sejmie w sprawie ratyfikacji
Traktatów Wersalskich 197
70. 10 grudzień 1919, Warszawa
List I.J. Paderewski do J. Piłsudskiego
o ostatecznej rezygnacji z prób utworzenia
nowego rządu 203
71. Po 30 stycznia 1920, Warszawa
Pismo I.J. Paderewskiego do Centralnego Związku
Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów
z podziękowaniem za pozytywną ocenę jego polityki
gospodarczej 204
72. Czerwiec 1920, Riond Bosson, Morges
Fragmenty odezwy I.J. Paderewskiego do Polonii
amerykańskiej przypominającej jej zasługi dla
niepodległości Rzeczypospolitej 205
73. 29 lipiec 1922, Warszawa
List Romana Dmowskiego do I.J. Paderewskiego
w sprawie sytuacji politycznej w kraju
przed wyborami parlamentarnymi 207
74. 17 grudnia 1926, Watykan
List Piusa XI do I.J. Paderewskiego
z błogosławieństwem papieskim 208
75. 30 wrzesień 1930, Nowy Jork
Testament I.J. Paderewskiego złożony w rękopisie
w Banku Morgana 209
76. Luty 1934, Riond Bosson, Morges
Wypowiedź I.J. Paderewskiego na łamach *Muzyki*
na temat „Czy Polska jest muzykalna” 211
77. Listopad 1934, Riond Bosson, Morges
List I.J. Paderewskiego do przewodniczącego Dzielnicy
Wielkopolskiej Towarzystwa Gimnastycznego Sokół
o historycznych zasługach tej organizacji 213
78. 15 maj 1935, Riond Bosson, Morges
Telegram I.J. Paderewskiego do Prezydenta RP
Ignacego Mościckiego w związku z pogrzebem
Józefa Piłsudskiego, Pierwszego Marszałka Polski 214

79. 6 marzec 1936, Riond Bosson, Morges List I.J. Paderewskiego do Wincentego Witosa, prezesa Stronnictwa Ludowego o patriotycznej postawie chłopów	215
80. 26 sierpień 1937, Riond Bosson, Morges Oświadczenie I.J. Paderewskiego opublikowane w związku z powszechnym strajkiem chłopskim zorganizowanym przez Stronnictwo Ludowe w sierpniu 1937	216
81. 26 wrzesień 1937, Praga Czeska List Wojciecha Korfantego do I.J. Paderewskiego z prośbą o przyjęcie funkcji członka honorowego Prezydium Kongresu Założycielskiego Stronnictwa Pracy	218
82. 28 wrzesień 1937, Riond Bosson, Morges List I.J. Paderewskiego do Wojciecha Korfantego, organizatora Stronnictwa Pracy i jego pierwszego prezesa	220
83. 20 czerwiec 1938, Warszawa List gen. Wojciecha Sikorskiego do I.J. Paderewskiego o sytuacji politycznej kraju w 1938 roku	222
84. 4 październik 1938, Warszawa List prezydenta RP I. Mościckiego do I.J. Paderewskiego w związku z powrotem Śląska Zaolziańskiego do Rzeczypospolitej	224
85. 1 lipiec 1939, Parchanie koło Inowrocławia List gen. Władysława Sikorskiego do I.J. Paderewskiego o konieczności stanowczej polityki wobec III Rzeszy	225
86. 28 grudzień 1938, Riond Bosson, Morges Życzenia noworoczne I.J. Paderewskiego dla Wojciecha Korfantego, prezesa Stronnictwa Pracy	226
87. 31 maj 1939, Nowy Jork Odezwa I.J. Paderewskiego do Polonii amerykańskiej ..	227

88. 17 sierpień 1939, Riond Bosson, Morges List I.J. Paderewskiego do E. Korfantowej z kondolencjami po śmierci męża Wojciecha	229
89. 21 wrzesień 1939, Riond Bosson, Morges Apel Paderewskiego do opinii świata w sprawie agresji hitlerowsko-bolszewickiej na ziemi Rzeczypospolitej	230
90. 28 wrzesień 1939, Riond Bosson, Morges Odezwa I.J. Paderewskiego do wychodźstwa polskiego we Francji w sprawie antypolskiego sojuszu Hitler-Stalin	232
91. 3 grudzień 1939, Riond Bosson, Morges Telegram I.J. Paderewskiego do gen. Władysława Sikorskiego w sprawie członkostwa w Radzie Narodowej	235
92. 20 grudzień 1939, Riond Bosson, Morges Streszczenie artykułu I.J. Paderewskiego pt. „Co Polska dała światu” dla <i>The Christians Science Monitor</i> w biuletynie informacyjnym Rządu RP	236
93. 23 styczeń 1940, Paryż Przemówienie I.J. Paderewskiego na inauguracyjnym posiedzeniu Rady Narodowej Rzeczypospolitej Polski ...	240
94. 26 styczeń 1940, Paryż Telegram I.J. Paderewskiego do A. Hlonda z podziękowaniem za błogosławieństwo dla Rady Narodowej	245
95. 29 styczeń 1940, Riond Bosson, Morges Przemówienie radiowe I.J. Paderewskiego do Polaków w Stanach Zjednoczonych, Amerykanów i Anglików z prośbą o pomoc i z nadzieją zwycięstwa sojuszników nad agresorami	246
96. 16 kwiecień 1940, Riond Bosson, Morges Przemówienie radiowe I.J. Paderewskiego do Amerykanów w sprawie pomocy charytatywnej dla Polski	249

97. 3 maj 1940, Paryż
Przemówienie I.J. Paderewskiego dla radia
francuskiego z okazji Święta Narodowego 3 Maja 251
98. Czerwiec 1940, Riond Bosson, Morges
Wpis I.J. Paderewskiego, prezesa Kapituły Polskiego
Czerwonego Krzyża do Kalendarza PCK
na rok 1941 253
99. 6 listopad 1940, Nowy Jork
Oświadczenie I.J. Paderewskiego złożone po przyjeździe
do Stanów Zjednoczonych 254
100. 5 grudzień 1940, Londyn
List Władysława Raczkiewicza prezydenta RP do
I.J. Paderewskiego o konieczności zaktywizowania
pomocy charytatywnej dla kraju i rodaków
deportowanych przez władze sowieckie 255
101. 8 styczeń 1941, Nowy Jork
Odezwa I.J. Paderewskiego do marynarzy
polskich statków przebywających w porcie
nowojorskim 257
102. 21 luty 1941, Waszyngton
List F.D. Roosevelta prezydenta Stanów
Zjednoczonych do I.J. Paderewskiego
w sprawie kredytowych dostaw dla Polski 258
103. 8 marzec 1941, Palm Beach, Floryda
Przemówienie I.J. Paderewskiego na przyjęciu w
„El Mirasol”, nagrane na płycie, z którego dochód
przeznaczony był na ofiary wojny w Polsce 259
104. 13 kwiecień 1941, Palm Beach, Floryda
Fragment wystąpienia radiowego I.J. Paderewskiego
w audycji NBC pt. „Narody będą nadal żyć” 260
105. 13 kwiecień 1941, Palm Beach, Floryda
Przemówienie I.J. Paderewskiego na powitanie
gen. W. Sikorskiego, premiera i Naczelnego Wodza,
przebywającego na Florydzie 261

106. 21 kwiecień 1941, Palm Beach, Floryda
Adres I.J. Paderewskiego do Zjazdu duchowieństwa
polskiego w Detroit 262
107. 5 maj 1941, Nowy Jork
List Władysława Sikorskiego do I.J. Paderewskiego
z wyrazami przyjaźni 263
108. 27 czerwiec 1941, Nowy Jork
Wstęp I.J. Paderewskiego I.J. Paderewskiego
do Albumu Wojska Polskiego pt. „Za Naszą
i Waszą Wolność” 264
109. ANEKS
Homilia ks. kard. Józefa Kardynała Glempa Prymasa
z okazji odsłonięcia i poświęcenia epitafium ku czci
I.J. Paderewskiego, wygłoszona w Archikatedrze
warszawskiej p.w. Św. Jana Chrzciciela 4 listopada
1985 roku 265